

ЦРНА ГОРА ЈА ИЗГЛАСА СВОЈАТА НЕЗАВИСНОСТ

Се распадна и последното парче кое потсетуваше на некогашната СФР Југославија, која во раните деведесетти години на минатиот век го доживеа својот крвав крај. Петнаесет години откако некогашните членки на оваа федерација - Македонија, Хрватска, Словенија, а нешто подоцна и Босна и Херцеговина, ја изгласаа својата независност, на ред за одвојување дојде и последниот заеднички колач - Србија и Црна Гора. Конечно, по долги преговори, меѓународната заедница на оваа мала држава ѝ дозволи да одржи референдум, на кој нејзините граѓани одговараа на прашањето "Сакате ли Република Црна Гора да биде независна држава, со полн меѓународен и правен субјективитет?"

Одговорот на референдумското прашање, и пред затворањето на гласачките кутии, беше повеќе од јасен. Мнозинството граѓани на оваа држава одлучи по 88 години да си ја врати својата независност и од себе да направи модерна, демократска и европска држава. Бидејќи за нив ова е единствениот трасиран пат, кој директно ќе ги одведе во Европската унија, кон која тежнеат сите до-вчерашни југословенски др-

ЦРНА ГОРА ЈА ДОБИ СВОЈАТА НЕЗАВИСНОСТ

Мнозинството граѓани на Црна Гора одлучи по 88 години да си ја врати својата независност и од себе да направи модерна, демократска и европска држава. Бидејќи за нив ова е единствениот трасиран пат, кој директно ќе ги одведе во Европската унија, кон која тежнеат сите до-вчерашни југословенски држави. Црна Гора беше последната алка, која конечно одлучи да се откачи од југословенскиот синџир, кој и по 15 години сè уште го носеше рецидивот на Титовата творба.

■ Пишува:

Магдалена АНДОНОВСКА

жави. Црна Гора беше последната алка, која конечно одлучи да се откачи од југословенскиот синџир, кој и по 15 години сè уште го носеше рецидивот на Титовата творба. Со овој чекор таа му стави крај на некогашното заедничко живеење, и ширум ги отвори портите за соседско соработување меѓу земјите во регионот наречен Западен Балкан.

"Вива Монтенегро" и "Готово е" беа главните пароли, кои толпата граѓани ги извикуваа по 23 часот, односно откако беа соопштени првите резултати, кои говореа дека блокот за независна Црна Гора води пред блокот

за останување во иста држава со Србија чии, пак, пароли од типот "Ние ово Монтенегро, веч јуначко српско легло" сè повеќе бледееа пред налетот на емоциите за создавање сопствена држава.

ПОБЕДА ВО ТЕСНА БИТКА

Идејата да се биде свој на сопственото тло, за мнозинството граѓани беше пресудна тие да излезат во голем број и да го совладаат големиот праг од 55 отсто, кој конечно ги одвои од Србија, со која функционираа во изминатите петнаесет години. Славењето до раните утрински часови, речиси во сите поголеми градови и места во Црна Гора, на кои присуствуваа и претседателот и премиерот, Мило Ѓукановиќ и Филип Бујановиќ, воопшто не беше за изненадување, ако се има

СЕ РАЗ
ЈУГОСЛ

предвид претреферендумската кампања, која исклучително беше насочена кон враќање на она што пред стотина години претставувала Црна Гора. Токму затоа и во своето излагање пред народот премиерот Мило Ѓукановиќ потенцираше дека никогаш повторно не смее на оваа држава да ѝ се случи да ја изгуби својата независност.

Наспроти него, блокот политички партии, кој се залагаше за останување во заедничко "дружење" со Србија и натаму останува на својот став дека Црна Гора направила грешка, истовремено потенцирајќи го не малиот број на оние гласачи кои заокружија "НЕ" на референдумското ливче. Сепак, едно е јасно, победата на Ѓукановиќ, која патем сè уште не е верификувана од страна на Републиката референдумска ко-

ГРАЃАНИТЕ РЕКОА "ДА" ЗА НЕЗАВИСНОСТ

мисија, е евидентна, иако досегашните резултати говорат дека таа е добиена во навистина тесна битка, што на површина го извади фактот дека добар дел од граѓаните на Црна Гора сè уште мисли оти би им било подобро во вештачкиот брак со Србија.

ГО ЗАТВОРИ ЛИ ЦРНА ГОРА КРУГОТ НА РАСПАЌАЊЕ?

Европската унија на барањето на Црна Гора да добие своја независност долго време гледаше со скепса, постојано одолжувајќи го денот "Д" за граѓаните на оваа држава. Но, по големата упорност на црногорскиот државен врв, таа сепак ѝ дозволи на Црна Гора да си ја испроба својата среќа, при тоа определувајќи и навистина големи услови. Имено, прв пат во светот Венецијанската комисија во референдумските правила на осамостојување на една држава определи цензус од 55 отсто, што беше

МИЛО ЃУКАНОВИЌ - ИСТОРИСКА ЛИЧНОСТ

МИЛО - ИСТОРИСКА ЛИЧНОСТ!

И покрај спорната политичка биографија, сепак премиерот на Црна Гора, Мило Ѓукановиќ, во историјата ќе остане запомнет како политичар, кој по 88 години на Црна Гора успеа да ѝ ја врати нејзината независност.

Од друга страна, пак, премиерот на Србија, Воислав Коштуница, најверојатно ќе остане запомнет како политичар, кој во својот мандат изгуби две територии - Црна Гора и Косово.

на улиците и да ја прослават својата независност. Небото над Црна Гора речиси целото беше огнено од бројните огномети, кои траеја со часови, а улиците преплавени со бројни автомобилски колони.

Сепак, главното прашање кое го поставуваат граѓаните на Црна Гора, е зошто толку време му требаше на црногорскиот државен врв да поведе постапка за осамостојување на нивната држава, кога процесите за осамостојување на поранешните југословенски држави завршија пред 15 години? Дали причината за тоа можеби се должи на стравот од спротивставувањето на политиката на некогашниот српски вожд, Слободан Милошевиќ, кој долго време под своја контрола ја држеше Црна Гора? Вистината можеби делумно лежи овде, но сепак мора да се потенцира дека распаѓањето на Србија и Црна Гора беше неминовен процес, како дел од растурањето на сложувалката - СФРЈ која, за жал, сè

ДРУЖИ И ПОСЛЕДНИОТ ОВЕНСКИ СОЈУЗ

навистина висок праг, дури и за една ваква земја, која долго време мечтае за своја независност. Шансите да се случи таканаречена сива зона, која се шпекулираше дека ќе се движи од 50 до 55 отсто, навистина беше голема реалност, пред сè, поради фактот што граѓаните на Црна Гора не беа стопроцентно определени за независност. Стравот од недобивање сигурен победник, долго време се наметуваше кај црногорскиот државен врв, додека кај другиот табор, кој агитираше за останување во заедница со Србија, претставуваше само добра шанса за извојување победа. Меѓународната заедница, пак, фатена во небрано, одлучи да биде нем набљудувач, при тоа потенцирајќи дека за неа е важно само референдумот да мине во мирна атмосфера, во која на

СРБИЈА ОСТАНА САМА!

Раздружувањето на Србија и Црна Гора српските политичари ги соочи со нивното долгогодишно водење лоша политика, со која практично ги изгубија сите територии, кои некогаш беа под нивна капа. Во недостиг на идеи или, пак, можеби поради фактот што се наоѓаат во безизлезна ситуација, партијата на Вук Драшковиќ несмасно предложи Србија да ѝ се врати на монархијата!

Според неофицијалните информации, главна причина за ваквата идеја на СПО лежи во фактот дека нивниот претседател Драшковиќ, со раздружувањето на двете држави, практично остана без работно место. Имено, тој беше министер за надворешни работи на некогашната државна заедница.

крајот победникот и губитникот ќе си честитаат.

Сепак, и покрај високиот праг од 55 отсто граѓаните на Црна Гора, со енемна излезеност од 86,9 отсто од кои 55,2 "за", а 44,50 "против" ја изгласаа својата независност, со што се запишаа во редот

на самоуверени држави. Првите неофицијални информации, некаде пред полноќ, за победа на суверенистите ги објавија Центарот за мониторинг и Центарот за слободни избори и демократија, што беше доволен сигнал граѓаните на Црна Гора да излезат

уште трае. Останува да се реши и последниот територијален проблем - Косово, чија завршница се очекува да биде дефинирана до крајот на годинава, со што практично и треба да се заокружи севкупното распаѓање на југословенската федерација.

Но, дали е тука крајот? Можеби ако се следат границите на СФРЈ, но доколку, пак, се погледнат апетитите на одделни внатрешни делови на сегашните држави, можеби и приказната нема да заврши тука. Имено, по распаѓањето на заедницата Србија и Црна Гора, не е исклучено на површина да излезат и некои длабоко потиснати желби како, на пример, оние на Војводина, чии претседатели на партии често пати умеат јавно да прокоментираат дека и таа некогаш, во времето на СФРЈ, имала ист статус како Косово - САП! И не само таа, туку и Санџак, кој за Србија е буквално отворена рак-рана, која допрва ќе треба да ја лекува. Останува ли Србија осамена?